

LECTIO DIVINA

SEGÉDANYAG

a szentmise evangéliumi szakaszához

Lk 24,46-53

Urunk mennybemenetele („C” év)

*Jézus nevében mindenkinek megtérést
és bűnbocsánatot kell hirdetni*

PÉCSI EGYHÁZMEGYE

„REMÉNYT ÉS JÖVŐT ADOK NEKTEK”
(JEREMIÁS 29,11)

+ EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Jézus nevében mindenkinek megtérést és bűnbocsánatot kell hirdetni

Feltámadása után Jézus utoljára jelent meg az apostoloknak, és így búcsúzott el tőlük:

„Meg van írva, hogy a Messiásnak szenvednie kell, és harmadnapon fel kell támadnia a halálból. Az ő nevében Jeruzsálemtől kezdve minden népnek megtérést és bűnbocsánatot kell hirdetni. Ti vagytok ezeknek tanúi. Én meg elküldöm nektek Atyám megígért ajándékát. Maradjatok a városban, míg erő nem tölt el benneteket a magasságból.”

Ezután kivezette őket Betánia közelébe, és kezét fölemelve megáldotta őket. Áldás közben eltávozott tőlük, és fölemelkedett az égbe. Ők leborulva imádták. Aztán nagy örömmel visszatértek Jeruzsálembe. Állandóan ott voltak a templomban, dicsérték és magasztalták Istent.

1. LECTIO – OLVASÁS

1.1. GÖRÖG SZÖVEG SZÓ SZERINTI FORDÍTÁSA

⁴⁶ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι οὕτως γέγραπται παθεῖν τὸν χριστὸν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ,

És mondta nekik: „így volt megírva, hogy a Krisztus szenvedni fog, és a harmadik napon fel fog támadni a halálból.

⁴⁷ καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη— ἀρξάμενοι ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ·

És hirdetni fogják az ő nevében a megtérést a bűnök bocsánatára (a megtérést és a bűnök bocsánatát) minden nép számára. Kezdve Jeruzsálemtől:

⁴⁸ ὑμεῖς μάρτυρες τούτων.

ti tanúi (vagytok) ezeknek.

⁴⁹ καὶ (ἰδοὺ) ἐγὼ ἐξαποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς μου ἐφ’ ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει ἕως οὗ ἐνδύσησθε ἐξ ὕψους δύναιμι.

És (íme) én elküldöm Atyám ígéretét rátok: ti pedig tartózkodjatok a városban, amíg hatalmat nem öltöttetek magatokra a magasságból.”

⁵⁰ Ἐξήγαγεν δὲ αὐτοὺς (ἐξω) ἕως πρὸς Βηθανίαν, καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς.

Kivezette pedig őket (ki) egészen Betániáig, és felemelve kezét megáldotta őket.

⁵¹ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ’ αὐτῶν καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν.
És történt, miközben megáldotta őket, eltávolodott tőlük és felvitetett az égbe.

⁵² καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης,
És ők imádva őt, visszatértek Jeruzsálembe nagy örömmel,

⁵³ καὶ ἦσαν διὰ παντὸς ἐν τῷ ἱερῷ εὐλογοῦντες τὸν θεόν.

és mindvégig a templomban áldották az Istent.

1.2. NOVA VULGATA ÉS MAGYAR FORDÍTÁSOK

NOVA VULGATA

Szent István Társulat fordítása

Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat fordítása

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

⁴⁶ ET DIXIT EIS: “SIC SCRIPTUM EST, CHRISTUM PATI ET RESURGERE A MORTUIS DIE TERTIA,

⁴⁶ **”Meg van írva, hogy a Messiásnak szenvednie kell, és harmadnap fel kell támadnia a halálból.**

⁴⁶ Azt mondta nekik: »Úgy van megírva, hogy a Krisztusnak szenvednie kell, és harmadnapon feltámadni a halálból.

⁴⁶ ***Majd így folytatta: „Meg volt tehát írva, hogy a Messiásnak szenvednie kell és harmadnapon halottaiból föl kell támadnia.***

⁴⁶ *És monda nékik: Így van megírva, és így kellett szenvedni a Krisztusnak, és feltámadni a halálból harmadnapon:*

⁴⁶ és így szólt hozzájuk: – Így van megírva: Krisztusnak szenvednie kell, de harmadnapon fel kell támadnia a halálból,

⁴⁷ ET PRAEDICARI IN NOMINE EIUS PAENITENTIAM IN REMISSIONEM PECCATORUM IN OMNES GENTES, INCIPIENTIBUS AB IERUSALEM.

⁴⁷ **Nevében megtérést és bűnbocsánatot kell hirdetni minden népnek Jeruzsálemtől kezdve.**

⁴⁷ A nevében megtérést kell hirdetni a bűnök bocsánatára Jeruzsálemtől kezdve minden népnek.

⁴⁷ ***Nevében megtérést és bűnbocsánatot kell hirdetni, Jeruzsálemtől kezdve, minden népnek.***

⁴⁷ *És prédikáltatni az ő nevében a megtérésnek és a bűnök bocsánatának minden pogányok között, Jeruzsálemtől elkezdve.*

⁴⁷ és hirdetni kell az ő nevében a megtérést és a bűnbocsánatot minden nép között Jeruzsálemtől kezdve.

⁴⁸ VOS ESTIS TESTES HORUM.

⁴⁸ **Ti tanúi vagytok ezeknek.**

⁴⁸ Ti tanúi vagytok ezeknek.

⁴⁸ ***Ti tanúi vagytok ezeknek.***

⁴⁸ *Ti vagytok pedig ezeknek bizonyosságai.*

⁴⁸ Ezeknek ti tanúi vagytok.

⁴⁹ ET ECCE EGO MITTO PROMISSUM PATRIS MEI IN VOS; VOS AUTEM SEDETE IN CIVITATE, QUOADUSQUE INDUAMINI VIRTUTEM EX ALTO”.

⁴⁹ **Én meg kiárasztom rátok Atyám ígését. Maradjatok a városban, míg fel nem öltitek a magasságból való erőt.”**

⁴⁹ Én majd elküldöm nektek azt, amit Atyám ígért. Ti csak maradjatok a városban, amíg el nem tölt az erő benneteket a magasságból.«

⁴⁹ **Én pedig elküldöm rátok Atyám megígért ajándékát. Maradjatok a városban, amíg erő nem tölt el a magasságból titeket.”**

⁴⁹ *És ímé én elküldöm ti reátok az én Atyámnak ígését; ti pedig maradjatok Jeruzsálem városában, mígnem felruháztattok mennyei erővel.*

⁴⁹ Én pedig elküldöm nektek, akit Atyám ígért. Maradjatok a városban, amíg a tiétek nem lesz a mennyei erő!

⁵⁰ EDUXIT AUTEM EOS FORAS USQUE IN BETHANIAM ET, ELEVATIS MANIBUS SUIS, BENEDIXIT EIS.

⁵⁰ **Ezután kivezette őket Betánia közelébe, és kezét kitarva megáldotta őket.**

⁵⁰ Ezután kivezette őket Betánia közelébe, felemelte a kezét, és megáldotta őket.

⁵⁰ **Ezután kivezette őket Betánia közelébe és kezét fölemelve megáldotta őket.**

⁵⁰ *Kivivé pedig őket Bethániáig; és felemelvén az ő kezeit, megáldá őket.*

⁵⁰ Ezután kivitte őket Betániáig. Felemelte a kezét, és megáldotta őket.

⁵¹ ET FACTUM EST, DUM BENEDICERET ILLIS, RECESSIT AB EIS ET FEREBATUR IN CAELUM.

⁵¹ **Áldás közben megvált tőlük, és fölemelkedett az égbe.**

⁵¹ Áldás közben eltávozott tőlük, és fölvetett a mennybe.

⁵¹ **Áldás közben eltávozott tőlük és fölment a mennybe.**

⁵¹ *És lőn, hogy míg áldá őket, tőlök elszakadván, felvitették a mennybe.*

⁵¹ Miközben az áldást adta, eltávolodott tőlük, és felvitett a mennybe.

⁵² ET IPSI ADORAVÉRUNT EUM ET REGRESSI SUNT IN IERUSALEM CUM GAUDIO MAGNO

⁵² **Leborulva imádták, aztán nagy örömmel visszatértek Jeruzsálembe.**

⁵² Leborulva imádták, azután nagy örömmel visszatértek Jeruzsálembe.

⁵² **Azok leborulva imádták. Aztán nagy örömmel visszatértek Jeruzsálembe.**

⁵² *Ők pedig imádván őt, visszatérének nagy örömmel Jeruzsálembe;*

⁵² Ekkor leborulva imádták, majd nagy örömmel visszatértek Jeruzsálembe.

⁵³ ET ERANT SEMPER IN TEMPLO BENEDICENTES DEUM.

⁵³ **Mindig a templomban voltak, és dicsőítették az Istent.**

⁵³ Szüntelen ott voltak a templomban, és áldották Istent.

⁵³ *Állandóan a templomban tartózkodtak, dicsérték és magasztalták Istent. (Amen.)*

⁵³ *És mindenkor a templomban valának, dicsérvén és áldván az Istent. Ámen.*

⁵³ Mindig a Templomban voltak, és áldották Istent.

1.3. BEHATÁROLÁS

A Lukács-evangélium utolsó három mozzanatát jeleníti meg az evangélium végén e néhány vers (Lk 24,46-53): a feltámadt Jézus Jeruzsálemben megjelenik az apostoloknak, hogy felfedje előttük az Írások értelmét, illetve, hogy küldetést adjon nekik (Lk 24,46-49). Ezt követően Betánia közelébe kimenve velük, miután megáldotta őket, felmegy a mennybe (Lk 24,50-51). Végül a tanítványok nagy örömmel visszatérnek Jeruzsálembe, ahol a templomban összegyűlve áldják az Urat (Lk 24,52-53).

1.4. SZÓ SZERINTI ÜZENET

Az evangélista hangsúlyozza, hogy

– Jézusnak van hatalma megmagyarázni az Írásokat. Az Ószövetség minden mozzanata Jézus Krisztusra irányul, az ő kereszthalálában és feltámadásában teljeseedik be.

– A feltámadt Úr arra hívja a tanítványait, hogy ezentúl ők legyenek Isten irgalmának, felszabadító erejének tanúi szerte az egész világon. Vagyis missziós feladatot kapnak az apostolok, amiben Jézus küldetését folytatják tovább a Szentlélek segítségével. Még pontosabban mondva a feltámadt Jézus fog rajtuk keresztül tevékenykedni a Szentlélek által.

– Jézus nem elhagyta őket, hanem előre ment a mennybe, ahová minden embernek el kell jutnia. A tanítványok továbbra is számíthatnak Mesterükre, aki áldásával segíti övéit.

– Az ember helyes válasza Jézus Krisztus felé az imádás és az áldás gesztusai.

– Az Egyház minden tagjának feladata, hogy egymással közösségben maradva imádja Istent, várja és hívja a Szentlelket, akinek segítségével tanúskodnia kell mindenki felé Jézus Krisztusról, Isten irgalmas szeretetéről.

1.5. KULCSSZAVAK RÖVID ELEMZÉSE

ἐνδύσθηθε (*endüszészthe*): (fel)öltözni valamibe; magára ölteni (Lk 24,49)

Lukácsnál legtöbbször valamilyen ruhának a fizikai felöltését fejezi ki ez a szó (Lk 8,27; Lk 12,22; Lk 15,22; ApCsel 12,21). Viszont egy alkalommal, ebben a szakaszban, lelki értelemben fordul elő: az apostolok hamarosan hatalomba, erőbe öltözködnek (Lk 24,49). Vagyis megkapják a Szentlelket, akit az Atya megígért nekik a Fiú által. Jelképesen mondván Pünkösdkor a tanítványok „beleöltöznek” a Lélekbe, aki mint egy ruha, védi, betakarja, azaz támogatja és megerősíti őket, bensőséges kapcsolatban maradva velük (vö. ApCsel 2).

Pál apostolnál viszont gyakran megjelenik e kifejezésnek az átvitt értelmezése is. Hiszen ő arra bátorít, hogy öltünk fel magunkra az Úr Jézus Krisztust (Róm 13,14; Gal 3,27), az új embert (Ef 4,24), a világosság fegyverzetét (Róm 13,12), Isten teljes fegyverzetét (Ef 6,11), az igazságosságot (Ef 6,14), illetve a hit és a szeretet páncélját (1Tessz 5,8). Ez a kép egyrészt az ember azonosulását, szoros kapcsolatát festi le tehát Jézus Krisztussal, másrészt pedig a megtért keresztény magatartását jelöli, aki elhatározza, hogy a szeretet és a hit útján kíván járni.

ἐπάρας (*epárasz*): felemelni (Lk 24,50)

Lukács evangéliumában ennek a szónak az első és az utolsó előfordulási helye vonatkozik közvetlenül Jézusra. Jézus tanítványaira felemelve szemét (tekintetét) el- kezd beszélni a boldogságokról (Lk 6,20). Illetve mielőtt felmegy a mennybe, felemelve kezét megáldja az apostolokat (Lk 24,50). A felemelt tekintet és a felemelt kezek az Úr gyengédségéről, figyelmességéről és közelségéről beszélnek. A megtestesülés titkának fényében (vö. Lk 1,31-35) e testrészek kifejezik, hogy Jézus egész személye közel áll a tanítványokhoz, minden emberhez.

Továbbá az újszövetségi Szentírásban csak két helyen jelenik meg együtt a kezet felemelni szókapcsolat: Jézus a mennybemenetele előtt felemelve kezét megáldja a tanítványait (Lk 24,50). Pál apostol pedig arra szólítja fel Timóteust, hogy a férfiak kezüket felemelve, veszekedés és harag nélkül szentül imádkozzanak mindenütt (1Tim 2,8). Vagyis a felemelt kezek gesztusa, aminek van ószövetségi előzménye is (vö. Kiv 17,11-13), Jézus óta a keresztény ember számára is az áldás és az imádság erős jele.

1.6. KONTEXTUÁLIS – KÁNONI PÁRHUZAMOK

Párhuzamok Lukács evangéliumán belül

Lk 1,14 Örömdre lesz és ujjongani fogsz rajta, és sokan örülnek majd születésén.

Lk 2,20 A pásztorok hazatértek, dicsőítették és magasztalták az Istent mindenért, amit csak hallottak, és úgy láttak, ahogy tudtul adták nekik.

Lk 2,38 Ebben az órában is odajött, dicsőítette az Istent, és beszélt róla mindenkinek, aki csak várta Jeruzsálem megváltását.

Lk 9,22 Mert – mondta – az Emberfiának sokat kell szenvednie, a vének, főpapok és írástudók nem ismerik el, megölik, de harmadnap feltámad.

Lk 9,51 Amikor már közeledtek szenvedésének és megdicsőülésének napjai, szilárdan elhatározta, hogy Jeruzsálembe megy.

Szinoptikus és jánosi párhuzamok

Mt 3,2 és így prédikált: „Tartsatok bűnbánatot, mert közel van a mennyek országa!”

Mt 28,19-20 Menjetek tehát, tegyétek tanítványommá mind a népeket! Kereszteljétek meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevére, és tanítsátok meg őket mindannak a megtartására, amit parancsoltam nektek. S én veletek vagyok mindennap, a világ végéig.

Mk 16,15-16 Aztán így szólt hozzájuk: „Menjetek el az egész világra, és hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek. Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözülni fog, aki nem hisz, az elkárhozik.”

Mk 16,19 Az Úr Jézus, miután szólt hozzájuk, fölment a mennybe, elfoglalta helyét az Isten jobbján.

Jn 12,16 Tanítványai először nem értették, de amikor Jézus megdicsőült, ráeszméltek, hogy ami történt vele, azt megírták róla.

Jn 20,22-23 Ezekkel a szavakkal rájuk lehelt, s így folytatta: „Vegyétek a Szentlelket! Akinek megbocsátjátok bűneit, az bocsánatot nyer, s akinek megtartjátok, az bűnben marad.”

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Lev 9,22a Áron kitárta kezét a nép felé és megáldotta.

Sir 50,20 Akkor aztán lejött (Simon), s Izraelnek egész közössége fölé terjesztette kezét, hogy fennhangon ossza az Úrnak áldását, és tisztsége szerint kimondja szent nevét.

Sir 50,22 Most hát áldjátok a mindenség Urát! Nagy dolgokat művel, aki megáldotta életünket anyánknak méhétől, és irgalmassága szerint bánik velünk.

Oz 6,2 Két nap múlva életet ad, harmadnapra feltámaszt, hogy színe előtt éljünk.” ApCsel 1,4-14 „Egyszer, amikor együtt evett velük, megparancsolta nekik, hogy ne hagyják el Jeruzsálemet, hanem várjanak az Atya ígéretére, „amelyről – úgymond – tőlem hallottatok: Mert János csak vízzel keresztelt, de ti néhány nap múlva a Szentlélekkel fogtok megkeresztelkedni.” Az egybegyűlteket erre megkérdezték: „Uram, mostanában állítod helyre Izrael országát?” „Nem tartozik rátok – felelte –, hogy ismerjétek az időpontokat és a körülményeket. Ezeket az Atya szabta meg saját hatalmában. De megkapjátok a Szentlélek rátok leszálló erejét, és tanúim lesztek Jeruzsálemben s egész Júdeában és Szamáriában, sőt egészen a föld végső határáig.” Azután, hogy ezeket mondta, a szemük láttára fölemelkedett, és felhő takarta el szemük elől. Amint merőn nézték, hogyan emelkedik az égbe, egyszerre két férfi termett mellettük fehér ruhába öltözve. Ezt mondták nekik: „Galileai férfiak! Mit álltok itt égre emelt tekintettel? Ez a Jézus, aki tőletek az égbe vétetett, úgy jön el ismét, amint szemetek láttára a mennybe ment.” Erre az Olajfákról elnevezett hegyről, amely Jeruzsálemtől egy szombatnapi járásra van,

visszatértek Jeruzsálembe. Amint megérkeztek, fölmentek az emeleti terembe, ahol együtt szoktak lenni: Péter és János, Jakab és András, Fülöp és Tamás, Bertalan és Máté, Alfeus fia, Jakab, a buzgó Simon és Jakab testvére, Júdás. Mindannyian egy szívvel, egy lélekkel állhatatosan imádkoztak az asszonyokkal, Máriával, Jézus anyjával és testvéreivel együtt.

ApCsel 2,33 Azután, hogy az Isten jobbja fölmagasztalta, megkapta a Szentlélek ígérését az Atyától, azt kiárasztotta, amint látjátok és halljátok.

ApCsel 2,38 Térjete meg – felelte Péter –, és keresztelkedjék meg mindegyiktek Jézus Krisztus nevében bűnei bocsánatára. És megkapjátok a Szentlélek ajándékát.

ApCsel 2,46 Egy szívvel-lélekkel mindennap összegyűltek a templomban. A kenyeret házaknál törték meg, s örömmel és egyszerű szívvel vették magukhoz az ételt.

ApCsel 3,1 Péter és János a kilencórai imádság idején fölment a templomba.

ApCsel 5,31-32 Isten jobbjára emelte, fejedelemmé és Megváltóvá, hogy megtérítse Izraelt, és megbocsássa bűneit. Mi ezeknek a dolgoknak tanúi vagyunk, és a Szentlélek is, akit az Isten megadott azoknak, akik engedelmeskednek neki.

ApCsel 5,42 Továbbra is mindennap tanítottak a templomban és a házakban, hirdették, hogy Jézus a Krisztus.

ApCsel 10,40 de harmadnap feltámasztotta az Isten, és látható alakban megmutatta

ApCsel 17,2 Pál szokása szerint bement hozzájuk, és három szombaton beszélt nekik az Írásokról.

ApCsel 17,30 Az Isten eddig szemet hunyt a tudatlanság kora felett, de most tudomására hozza az embereknek, hogy mindenütt meg kell térnie mindenkinek.

Ef 1,13 Benne kaptátok meg ti is a megígért Szentlélek pecsétjét, miután hallottátok az igazságról szóló tanítást, üdvösségetek evangéliumát, és hittetek benne.

2. MEDITATIO – ELMÉLKEDÉS

2.1. PATRISZTIKUS NÉZŐPONT

Teophylactus: Miközben Jézus a megtérést és a bűnbocsánatot említi, felidézi a keresztséget is, amelyből a bűnösök iránti megbocsátás származik az eredeti bűn elhagyása által. De vajon úgy értendő, hogy csak Krisztus nevében kell keresztelni, miközben máshol azt parancsolja, hogy az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében történjen a keresztelés? – Elsőként szögezzük le, hogy nem úgy kell érteni, hogy a keresztelés egyedül Krisztus nevében történjen, hanem úgy, hogy valakit Krisztus keresztségével kereszteljenek meg. Ez azt jelenti: lelkileg, nem úgy, ahogy a zsidók, sem pedig úgy, ahogyan János keresztelt csak a megtérésre, hanem a Szentlélekben való részesedésre. Ahogyan Krisztus megkeresztelkedésekor a Jordánban a Szentlélek galamb formájában megjelent.

Másfelől a Krisztus nevében való keresztséget Krisztus halálára való keresztségként kell értelmezni. Ahogyan halála után harmadnapon ő maga feltámadt a halálból, úgy mi is háromszor merítkezünk a víz alá, majd jövünk fel a víz alól, amikor lelkünk elnyeri a

halhatatlanság zálogát. Hasonkóképpen Krisztus neve is magában foglalja az Atyát mint aki felken, a Szentlelket mint kenetet és a Fiút mint az emberi természet szerint felkentet.

2.2. TANÍTÓHIVATALI NÉZŐPONT

2.2.1. KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSA

521. Krisztus megteszi, hogy mindazt, amit életében átélt, mi az életünkkel Őbenne éljük, és Ő a maga életével mibennünk élje. „Ő ugyanis, az Isten Fia, megtestesülésében bizonyos módon minden emberrel egyesült.” Arra vagyunk hivatva, hogy egyek legyünk Ővele; Ő megteszi, hogy mi mint Testének tagjai megosszuk vele azt, amit Ő testi életében értünk és mint példaképünk átélt:

„Jézus misztériumait és állapotait tovább kell vinnünk és be kell teljesítenünk, és gyakran kell kérnünk Őt (...), hogy vigye ezt végbe bennünk és egész Egyházában. (...) Isten Fia ugyanis a kegyelmek révén, melyeket e misztériumok által közöl, és a tevékenységek révén, melyeket általuk bennünk véghez akar vinni, misztériumaiban részesít, hogy ezeket kiárassza, s bennünk és egész Egyházában bizonyos értelemben folytassa. Ily módon akarja bennünk e misztériumokat beteljesíteni.”

787. Jézus kezdettől fogva részt adott életéből a tanítványoknak; kinyilatkoztatta nekik az Ország misztériumát, küldetésében, örömeiben és szenvedéseiben részesítette őket. Jézus egy még bensőségebb kapcsolatról beszél közte és azok között, akik követik őt: „Maradjatok meg bennem, és én tibennetek (...) Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők” (Jn 15,4–5). És meghirdet egy titokzatos, valóságos közösséget a saját teste és a mi testünk között: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, bennem marad, és én őbenne” (Jn 6,56).

788. Amikor látható jelenléte elvételét a tanítványoktól, Jézus nem hagyta őket árván. Megígérte, hogy velük marad az idők végezetéig. Elküldte nekik a Lelkét. Így a Jézussal való közösség még intenzívebbé vált: „Lelkének közlésével ugyanis testvéreit, akiket minden nemzetből hívott össze, titokzatosan testévé tette.”

789. Az Egyháznak a testtel való összehasonlítása megvilágítja a Krisztus és az Egyház közötti bensőséges kapcsolatot. Az Egyház nemcsak körülötte gyűlik össze; benne, az Ő testében egyesített. A Krisztus Teste-Egyháznak három sajátosságát különösen is ki kell emelni: az összes tagok egymás közti egysége Krisztussal való egységük által; Krisztus a test Feje; az Egyház Krisztus Menyasszonya.

790. A hívők, akik válaszolnak Isten szavára és Krisztus Testének tagjaivá válnak, szorosan egyesülnek Krisztussal: „Ebben a testben Krisztus élete árad szét a hívőkbe, akik a szentségek által titokzatos és valóságos módon egyesülnek a szenvedett és megdicsőült Krisztussal”. Ez elsősorban a keresztségre érvényes, ami által Krisztus halálával és föltámadásával egyesülünk, és az Eucharisziára, ami által „valóságosan részesedünk az Úr testéből és fölemeltetünk a vele és az egymással való kommunióra”.

795. Krisztus és az Egyház tehát a „teljes Krisztus”. Az Egyház egy Krisztussal. A szentek ennek az egységnek nagyon elevenen tudatában vannak:

„Ujjongjunk tehát és adjunk hálát, mert nem csupán kereszténnyé, hanem Krisztussá lettünk. Értitek-e, testvérek, fölöttünk a Fő, Isten kegyelmét? Csodálkozzatok, örvendjete, Krisztussá lettünk. Ha ugyanis Ő a Fő, és mi a tagok; akkor a teljes ember Ő és mi. (...) Krisztus teljessége tehát a Fő és a tagok. Mi a Fő és a tagok? Krisztus és az Egyház.”

„A mi Megváltónk egy személynek bizonyul a szent Egyházzal, melyet fölvelt.”

„A Fő és a tagok szinte egy és ugyanaz a misztikus személy.”

A szent hittanítók által tanított hit és a hívők egészséges hitérzéke nyivánul meg Szent Johanna bíráihoz intézett szavában: „Jézusról és az Egyházzal azt gondolom, hogy egyek, és hogy ebből nem kell kérdést csinálni”.

1044. Ebben az új mindenségben, a mennyei Jeruzsálemben Istennek lakása lesz az emberek között. „És letöröl a szemükről minden könnyet, és nem lesz többé halál, sem gyász, sem jajgatás, sem fájdalom nem lesz többé, mert a korábbiak elmúltak” (Jel 21,4).

1045. Az ember számára e beteljesedés lesz az emberi nem egységének végső megvalósulása, melyet Isten a teremtetéstől fogva akart, s melynek a zarándok Egyház „mintegy szakramentuma” volt. Akik Krisztussal egyesültek, a megváltottak közösségét fogják alkotni, Isten „szent Városát” (Jel 21,2), „a Bárány eljegyzett menyasszonyát” (Jel 21,9). E közösséget többé nem sebzi meg bűn, szenny, önszeretet, melyek az emberek földi közösségét rombolják vagy megsebzik. A boldogító látás, melyben Isten a választottak számára kimeríthetetlenül föltárul, a boldogság, a béke és közösség örök forrása lesz.

1046. Ami a világmindenséget illeti, a kinyilatkoztatás mély közösséget állít az anyagvilág és az ember rendeltetése között:

„Maga a természet sóvárogva várja Isten fiainak megnyilvánulását (...), abban a reményben, hogy a mulandóság szolgálai állapotából fölszabadul (...). Tudjuk ugyanis, hogy az egész természet együtt sóhajtozik és vajúdik mindmáig; de nemcsak az, hanem mi magunk is, akik bensőnkben hordozzuk a Lélek csíráit: mi is sóhajtozunk és várjuk a fogadott fiúságot, testünk megváltását.” (Róm 8,19–23)

1047. Az egész látható világmindenség arra van tehát rendelve, hogy maga is átalakuljon: „Tehát eredeti állapotába visszaállítva akadály nélkül kell szolgálnia az igazakat”, részesedvén megdicsőülésükben, a föltámadott Jézus Krisztusban.

2.2.2. PÁPAI GONDOLATOK

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA REDEMPTORIS MISSIO KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

Küldetés „a föld végső határáig” (ApCsel 1,8)

22. Amikor az evangélisták elbeszélik a Feltámadott találkozását az apostolokkal, mindig a missziós paranccsal fejezik be: „Nekem adatott minden hatalom a mennyben és a földön. Ezért menjetek minden néphez... én veletek vagyok minden nap a világ végezetéig” (Mt 28,18-20; vö. Mk 16,15-18; Lk 24,46-49, Jn 20,21-23).

Ez a küldetés Szentlélekben való küldetés, amint világosan kitűnik Szent János szövegéből: Krisztus úgy küldi övéit a világba, ahogyan az Atya küldte Őt, és ezért nekik

adja a Lélek. Lukács az apostolok Krisztusról szóló tanúságtételét szorosan a Lélek működéséhez köti, aki képessé teszi őket a kapott parancs teljesítésére.

23. A missziós parancs eltérő változatai tartalmaznak ugyan közös vonásokat és mindegyik rendelkezik sajátos jellemzőkkel, de két azonos elem mindegyik elbeszélésben megtalálható. Mindenekelőtt az apostoloknak adott parancs egyetemes jellege: „Minden népet” (Mt 28,19); „az egész világra, minden teremtménynek” (Mk 16,15); „minden népet” (Lk 24,27); „egészen a föld végső határáig” (ApCsel 1,8). Aztán az Úrtól kapott biztosítékot, hogy ennek a feladatnak teljesítésekor nem maradnak egyedül, hanem erőt és segítséget kapnak küldetésük teljesítésére. Ez a Lélek jelenléte és ereje, valamint Jézus szüntelen jelenléte: „Ők elmentek, és mindenütt hirdették az evangéliumot. Az Úr velük volt munkájukban” (Mk 16,20).

Ami a parancs különböző változatait illeti, Márk a missziót igehirdetésként fogja fel: „Hirdessétek az Evangéliumot” (Mk 16,15). Az evangélista célja az, hogy rábírja az olvasót Péter hitvallásának megismétlésére: „Te vagy a Messiás”! (Mk 8,29) és annak megvallására, amit a római százados Jézus kereszthalálakor mondott: „Valóban, ez az ember Isten Fia volt” (Mk 15,30). Máténál a missziós jelleg az Egyház intézményéhez és tanrendszeréhez tartozik (vö. Mt 28,19-20; 16,18): nála a megbízatás azt jelenti, hogy az Egyház az Evangéliumot a katekézis során egyházi és szentségi jellegével hirdesse. Lukács a küldetést mintegy tanúságtételnek tekint, elsősorban a feltámadás melletti tanúságtételnek (vö. Lk 24,48; ApCsel 1,8). A misszionáriust arra szólítja, hogy higgyen az Evangélium átalakító erejében, és hirdesse azt, amit Lukács jól megvilágít, vagyis az odafordulást Isten szeretetéhez és irgalmához, és az eljutást a minden rossz gyökerétől, azaz a bűntől való teljes szabadság megtapasztalásához.

Csak János szól kifejezetten „parancsról”, ami a küldetéssel azonos értelmű, összekapcsolva a tanítványok szétküldését azzal a küldetéssel, amit Jézus kapott az Atyától: „Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek titeket” (Jn 20,21). Jézus így szól az Atyához: „Amint te a világba küldtél, úgy küldöm én is őket a világba” (Jn 17,18). János egész evangéliumának missziós jellege a „főpapi imában” jut kifejeződésre: „Az az örök élet, hogy megismerjenek téged, az egyedüli igaz Istent, és akit küldtél, Jézus Krisztust” (Jn 17,3). A küldés végső értelme: részesíteni abban a közösségben, amely az Atya és a Fiú között van. A tanítványoknak egységben kell élniük egymás között, megmaradva az Atyában és a Fiúban, hogy a világ felismerje és higgyen (vö. Jn 17,21-23). Ez a jellegzetesen missziós szöveg elsősorban arra mutat rá, hogy mi inkább azáltal vagyunk misszionáriusok, hogy mint Egyház léteünk, amely a szeretet egységében él, semmint szavainkkal vagy tetteinkkel.

A négy evangélium tehát a missziós küldetés alapvető azonos jegyei mellett néhány különbséget is felmutat, amelyek az első keresztény közösségek eltérő tapasztalatait és körülményeit tükrözik. Ez is a Szentlélek indításának gyümölcse. Arra buzdít, hogy vegyük figyelembe a missziós karizmák sokféleségét, valamint a helyek és életkörülmények különbségét. De mindegyik evangélista hangsúlyozza, hogy a tanítványok küldetése együttműködés Krisztus küldetésével: „És én veletek vagyok mindennap a világ végéig” (Mt 28,20). Ezért a misszió nem emberi képességeken alapszik, hanem a feltámadt Úr hatalmán.

SZENT II. JÁNOS PÁL REDEMPTORIS CUSTOS KEZDETŰ APOSTOLI BUZDÍTÁSA

29. Ezt a pártfogást most kérni kell, erre az Egyház mindig rászorul. Nemcsak azért, hogy kivédhesse a szüntelenül megújuló veszélyeket, hanem azért is, hogy támogassa az Egyháznak a világ evangelizálására, illetve azoknak a népeknek és nemzeteknek az újraevangelizálására tett erőfeszítéseit – amint azt a Christifideles laici kezdetű apostoli buzdtásomban megállapítottam –, „amelyekben korábban virágzott a vallásos keresztény élet..., de akiket most komoly nehézségek gyötörnek”. Elsősorban a „felülről jövő erő” (vö. Lk 24,49; ApCsel 1,8), a Szentlélek Úristen bőséges ajándékai kellenek ahhoz, hogy Krisztus örömhírét elvigyük azokra a helyekre, ahol még soha nem hirdették, vagy olyan vidékekre, ahol elhanyagolták, illetve feledni hagyták. E kegyelmek elnyeréséhez szinte nélkülözhetetlen a szentek közbenjárása és példájuk követése.

2.3. LITURGIKUS NÉZŐPONT

2.3.1. AZ EVANGÉLIUMI SZAKASZ KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI A SZENTMISE SZERTARTÁSÁNAK EGYÉB SZÖVEGEIVEL

A mai *evangélium* (Lk 24,46-53) az ünnephez kapcsolódva Jézus mennybemeneteléről szól. Ez a téma áll az egész liturgia központjában, hangsúlyt helyezve Jézus dicsőségére és a reményre, hogy feltámadása és mennybemenetele által számunkra is megnyílt a lehetőség a mennyei boldogságra.

A *kezdőének* (ApCsel 1,11) és az *olvasmány* (ApCsel 1,1-11) az Apostolok Cselekedeteiből idézi a mennybemenetelről szóló szakaszt: „Galileai férfiak! Mit néztek csodálkozva az égre? Ahogyan szemetek láttára Jézus a mennybe ment, úgy jön el egykor ismét” (ApCsel 1,11).

A *kezdő könyörgés* a hála és a remény hangján szól: „Mindenható Istenünk, hadd ujjongjunk szent örömmel és hadd vigadjunk gyermeki hálaadással, mert szent Fiadnak, Krisztusnak mennybemenetele a mi fölemelkedésünk: ahová ugyanis a Fő eljutott dicsőségben, oda kapott meghívást az egész test, az Egyház, reménységben.”

A *válaszos zsoltár* (Zsolt 46,2-3.6-9) az Úr dicsőségét és hatalmát énekli meg, amely mint előkép utal Jézus Krisztus mennybemenetelére: „Ujjongás közt ment föl Isten, az Úr égbe emelkedett harsonaszóval. Tapsoljatok, nemzetek, mindnyájan, ujjongjatok Istennek dicsérő szóval. (...) Mivel Isten az egész föld királya, bölcsességgel neki éneket zengjete. Isten országol a nemzetek fölött, szent trónusán ül az Isten.”

Mindkét választható *szentlecke* szorosan kötődik az evangéliumhoz. Az *egyik* (Ef 1,17-23) hangsúlyozza Jézus hatalmát és nagyságát: „Nagyszerű erejét Krisztusban mutatta meg, amikor a halálból feltámasztotta őt, és a mennyben jobbjára ültette. Fölé emelte minden fejedelemségnek, hatalomnak, erőnek és uralomnak, minden néven nevezendő méltóságnak, nemcsak ezen a világon, hanem az eljövendőben is. Mindent lába alá vetett, őt magát pedig az egész Egyház fejévé tette”. A *másik* pedig (Zsid 9,24-28;10,19-23) a „szentélybe” való belépést és a számunkra odavezető út megnyitását is kiemeli a zsidó liturgia alapján magyarázva: „Krisztus nem kézzel épített szentélybe lépett, amely a valódinak csak előképe, hanem magába a mennybe, hogy most az Isten színe előtt

közbenjárjon értünk. (...) Testvérek, Krisztus véérért megvan tehát a reményünk, hogy beléphetünk a szentélybe. Ezt az élethez vezető új utat a függönyön, vagyis saját testén keresztül nyitotta meg nekünk.”

Az *alleluja vers* (Mt 28,19a.20b) egy nagyon fontos elemet erősít meg, amely jelen van a lukácsi evangéliumi szakaszban is (Lk 24,47: „Az ő nevében Jeruzsálemtől kezdve minden népnek megtérést és bűnbocsánatot kell hirdetni”) – mégpedig a missziós megbízatást, miszerint Jézus követőinek folytatniuk kell az örömhír hirdetését minden nép számára: „Menjetek, tegyetek tanítványommá minden népet! Én veletek vagyok a világ végéig.” Ez szólal meg refrénként az *áldozási énekek*ben is (Mt 28,20).

Az *egyetemes könyörgések* gondolatvilága több ízben merít az evangéliumból:

„Forduljunk, testvéreim, örvendező lélekkel Istenünkhöz, mert a mi Urunk felment a mennybe, elfoglalta trónját Atyjának jobbán, mi pedig várva várjuk dicsőséges eljövételét!” (*papi kezdő könyörgés*); „Könyörögjünk az Egyház tagjaiért, hogy Urunk mennybemenetele adjon erőt nekik a kísértésekben, és hűségesnek találtsanak!” (*negyedik könyörgés*); „Könyörögjünk egyházközségünkért, hogy egykor mindnyájan együtt lehessünk Krisztusnak és az ő szentjeinek dicsőségében!” (*ötödik könyörgés*); „Urunk, Istenünk! Segíts, hogy mindig híven szolgáljunk Szent Fölségednek, el ne veszítsük kegyelmed ajándékait, és így folytonosan velünk maradj a földön, míg egykor eljutunk hozzád a mennyei dicsőségbe.” (*papi záróima*).

A mennyországbeli élet öröme és bizonyossága, továbbá emberi természetünk megdicsőülése hangzik el a *felajánló* és az *áldozás utáni könyörgésben*, illetve az *első eucharisztikus imának* ehhez az ünnephez kapcsolódó mondataiban is: „Alázattal kérünk, viszonzásul add, hogy szentségi ajándékaid mennyei életre keltsenek minket.”, „Add, hogy áldozatos buzgósággal törekedjünk a mennybe, ahová már fölvetted emberi természetünket.”, „Urunk, a te egyszülött Fiad, istenségével egyesített törékeny embervoltunkat jobbra emelte”.

A *prefáció* (Urunk mennybemeneteléről I-II.) is e liturgikus ünnep örömhírét fogalmazza meg: „Urunk Jézus (...) fölment a mennybe, hogy Istennél értünk, emberekért közbenjárjon – ítélje a világot, és uralkodjék rajta. Ő nem azért távozott, hogy magára hagyja az esendő embert, sőt reménységgel tölt el minket, titokzatos testének tagjait, – hogy követhetjük a mennybe, ahová mint az Egyház feje és az élet szerzője érkezett.”, „Ő feltámadása után tanítványainak valóságosan megjelent, majd szemük láttára fölemelkedett a mennybe, hogy isteni életét megossza velünk.”

2.3.2. LITURGIKUS ÉNEKEK

ÉNEKLŐ EGYHÁZ:

Galileai férfiak (562)

<http://nepenektar.hu/idoszak/husvet/liturgia/192/intr/643/galileai-ferfiak-viri-galilaei>

Énekeljete az Úrnak (564)

<http://nepenektar.hu/idoszak/husvet/liturgia/192/comm/648/enekeljetek-az-urnak-psallite-domino>

GITÁROS ÉNEKEK:

Jézus él, Halleluja!

<https://www.youtube.com/watch?v=oYSwcElvESg>

2.4. PEDAGÓGIAI NÉZŐPONT

2.4.1. EVANGÉLIUM TÉMÁJÁT FELDOLGOZÓ IRODALMI MŰ

Túrmezei Erzsébet: Krisztus a mennybe fölment

Krisztus a mennybe
Fölment, és elküldte
Vigasztaló Szentlelkét,
Hogy biztassa seregét.
Győztesen ment el,
Drága ígérettel,
Hogy velünk lesz mindvégig,
Mind világ végéig.

Dicsérő ének
Zengjen nagy Nevének
Hűsége a mi vértünk.
Közbenjár ő mi értünk.
Úr földön, égen,
Örök dicsőségben,
Áld , oltalmaz, vezérel
Győztes, erős kezével.

Szent küldetésben,
Békességszerzésben
Nyomát híven követnünk
Ő ad erőt minékünk.
Fényben országol,
Mégsincs tőlünk távol.
Őt szolgáljuk, imádjuk,
Énekszóval őt áldjuk.

Örvendezzünk, vigadjunk,
Krisztus lett a vigaszunk!

2.5. KÉRDÉSEK AZ EVANGÉLIUMHOZ

- Milyen gesztusokkal imádkozom?
- Tudok-e örülni Jézusnak? Tudok-e örülni annak, hogy a tanítványa vagyok?

3. ORATIO – IMÁDSÁG

A szentmise első könyörgése

Mindenható Istenünk, hadd ujjongjunk szent örömmel és hadd vigadjunk gyermeki hálaadással, mert szent Fiadnak, Krisztusnak mennybemenetele a mi fölemelkedésünk: ahová ugyanis a Fő eljutott dicsőségben, oda kapott meghívást az egész test, az Egyház, reménységben. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Imádság

Mennyei Atyám, Jézus nevében kérlek, küldd el Szentlelkedet, hogy hiteles és derűs tanúja legyek irgalmas szeretetednek és annak a nagy reménynek, hogy van mennyország! Ámen.

4. CONTEMPLATIO – SZEMLÉLŐDÉS

*Jézus nevében mindenkinek megtérést
és bűnbocsánatot kell hirdetni (Lk 24,46-53)*

(Forrás: Pixabay)

5. CONDIVISIO – MEGOSZTÁS

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- Az Úr áldó keze rajtam is megpihen.
- Jézus rám is mindennap áldását adja.

6. ACTIO – TETTEKRE VÁLTÁS

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- Nekem is a feltámadt és a mennybe előrement Jézus Krisztus lelkes tanújává kellennem.
- Ne felejtsem el, hogy van mennyország.

IMPRESSZUM

A *Lectio divina segédanyagok*, amiknek felépítése a *lectio divina* módszer felosztását követi, segítik az evangéliumi szakasz imádságos elmélyítését.

Lectio divina segédanyag, Húsvét 6. vasárnap („C” év)

Borítófotó © Pixabay

A Biblia szövegének fordításait a következő forrásokból vettük át:

- liturgikus szöveg: igenaptar.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 18.)
- a görög szöveget az [SBLGNT](https://sblgnt.org) (utolsó letöltés 2020. május 11.)
- latin fordítás: [Vatikán online archívuma](https://vatikanonline.archivum.va) (utolsó letöltés 2020. május 14.)
- további magyar fordítások: szentiras.hu (utolsó letöltés 2020. május 12.)

Teophylactus gondolatait a Catena Aurea német nyelvű kiadása alapján Hegyi László fordította

Katolikus Egyház Katekizmusa: archiv.katolikus.hu/kek (utolsó letöltés 2020. május 15.)

Pápai gondolatok: regi.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 14.)

Túrmezei Erzsébet: Krisztus a mennybe fölment – https://jonas.magveto.sk/menu-bal/keresztvenversekgyujtemenye/keresztvenversekgyujtemenye/Turmezei_Erzsebet/Turmezei_K.htm

A *Lectio divina segédanyag* összeállításában a lectio divina munkacsoport működött közre, melynek vezetője Nyúl Viktor, egykori és jelenlegi tagjai pedig: Asztalos Gábor Tamás, Asztalos Livia, Csonka Laura, Endrédi Melinda, Geiszelhardt Sára, Görföl Tibor, Grász-Szily Boglárka, Haász Rebeka Anna, Fazekas Zsófia, Hegyi László, Járai Ferenc, Máté Mária Magdolna Teréz nővér, Mohay Réka, Molnár Dzszenifer, Nyúlné Révfalvi Ildikó, Rácz Dávid, Rácz Édua Anna, Roszkopf Rita, Sárszegi Judit, Szabóné Nagy Katalin, Vermes Nikolett, Zimonyi Géza.

Ezen kiadvány tartalma szerzői jogi védelem alatt áll. A szerzői jogok tulajdonosai a fentebb említett esetekben az ott megjelölt jogtulajdonosok, külön meg nem jelölt esetekben a Pécsi Egyházmegye. Hitbuzgalmi és lelkipásztori célra a kiadvány anyaga szabadon felhasználható.

Kiadja a Pécsi Egyházmegye, 2022

7621 Pécs, Dóm tér 2.

E-levélcím: lectio.divina@pecs.egyhazmegye.hu

Honlap: lectiodivina.hu